Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunta

5.10.2021

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnan lausunto Valtioneuvoston puolustusselonteosta (VNPS21): Taloudelliset resurssit (VNS 8/2021 vp)

Puolustusselonteossa asevelvollisuus on edelleen Suomen puolustusratkaisun perusta. Asevelvollisuusjärjestelmä tuottaa laajan reservin, jolla mahdollistetaan koko maan puolustaminen. Nykyisessä asevelvollisuusjärjestelmässä ei ole sotilaallisen maanpuolustuksen kannalta merkittäviä muutostarpeita. Toimintaympäristöön, väestöön, yhteiskuntaan ja teknologiaan liittyvät muutokset aiheuttavat asevelvollisuuteen kuitenkin kehittämistarpeita.

Asevelvollisuutta kehittämällä tuotetaan kokonaisvaltaisesti suorituskykyjä Puolustusvoimien kaikkiin tehtäviin. Kansalaisten osallistamista maanpuolustukseen kehitetään lisäämällä erityisesti naisten ja reservin osallistumismahdollisuuksia. Asevelvollisuuden kehittäminen sisältää asevelvollisuuden eri vaiheet kutsunnoista varusmiespalveluksen kautta reserviaikaan.

Reservin koulutusta tehostetaan kehittämällä eri harjoitusmuotoja: kertausharjoituksia, Puolustusvoimien vapaaehtoisia harjoituksia, vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta sekä reserviläisten omatoimista osaamista mukaan lukien ampumaharjoittelun mahdollisuudet.

Lakia vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta (VapeL) tarkennettiin 1.1.2020. Uudistuksella edesautetaan reservin koulutuksen järjestelmällistä suunnittelua, valmistelua ja toteutusta. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) ja sen jäsenjärjestöjen järjestämästä koulutuksesta kehitetään nousujohteinen kokonaisuus, joka tukee Puolustusvoimien sotilaallista koulutusta ja sen tarpeita. Lisäksi uudistus mahdollistaa MPK:n ja Puolustusvoimien yhteistoiminnan kehittämisen operatiiviseksi kumppanuudeksi sekä kertausharjoitusten, Puolustusvoimien vapaaehtoisten harjoitusten ja vapaaehtoisen maanpuolustuksen yhteensovittamisen aiempaa tehokkaammin.

Puolustusselonteossa voidaan huomata puolustusvoimien ja reserviläisten välisen siteen vahvistamisen tahtotila. Paikallispuolustuksesta kehitetään koko maan kattava sotilaallisten suorituskykyjen kokonaisuus, joka osaltaan ennaltaehkäisee ja torjuu myös laaja-alaista vaikuttamista. Paikallisjoukot muodostavat valtakunnallisen verkoston, joka kykenee monipuoliseen ja vaativaan viranomaisyhteistyöhön.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittavien määrää pyritään lisäämään tavoitteena hyödyntää hakijamäärien kasvu Puolustusvoimien reservin koon ja laadun varmistamiseksi. Naisten määrän lisäämisellä syvennetään myös maanpuolustuksen yhteiskunnallista vaikutusta ja maanpuolustustahtoa sekä lisätään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Nuorten maanpuolustustietoisuutta parannetaan nuorten tietämystä kokonaisturvallisuuteen, maanpuolustusvelvollisuuteen ja yleiseen asevelvollisuuteen liittyvissä asioissa. Puolustusvoimat kehittää nuorille kohdennettua tiedonjakoa osana kutsuntojen uudistamista. Kehitteillä olevien Puolustusvoimien sähköisten palveluiden avulla helpotetaan asevelvollisten asiointia. Kaikilla näillä toimenpiteillä pyritään samalla maanpuolustustahdon ylläpitämiseen.

Kokonaisturvallisuuden koulutuksen kehittäminen MPK:n tehtävänä vaatii lainsäädännön kehittämistä mahdollistamalla valtionavun käyttö varautumis- ja turvallisuuskoulutukseen. Maanpuolustusvelvollisuuden täyttämisen kannalta kokonaisturvallisuuden koulutuksen kehittäminen lisää mahdollisuuksia erityisesti naisille, mutta myös muille yhteiskunnan turvallisuudesta kiinnostuneille. Nykytilanteessa koulutuksen lisääminen ei ole mahdollista lainsäädännön vuoksi.

Paikallispuolustuksen kehittäminen reserviläisten avulla ja vapaaehtoisen maanpuolustuksen kentän edelleen kehittäminen vaativat onnistuakseen riittäviä resursseja etenkin reservin kertausharjoituksiin ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen saamaan valtionapuun.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunta näkee edellä mainitut tavoitteet erittäin kannatettavina ja toivoo, että eduskunta omalta osaltaan varmistaa ja turvaa selonteossa otetun suunnan ja siihen tarvittavat resurssit. Neuvottelukunta pyytää jatkossakin eduskuntaa suhtautumaan avoimesti vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön ja siten kansallisen puolustuksemme suorituskyvyn rakentamiseen reserviläistoiminnan kautta.

****

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnan puolesta,

Marisanna Jarva

Puheenjohtaja

Tero Koljonen

Pääsihteeri

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi